

Bachelor of Arts (B.A.) Part-II Third Semester Examination
PERSIAN
(Optional)
(Literature)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note:—(1) All the **five** questions are compulsory.

(2) Candidates have the option to write their answers either in English or Urdu or Persian, unless otherwise specified.

1. Attempt the following questions :—

16

(A) Write life and works of صادق هدایت.

OR

Write a life sketch of م.م.طوسی.

(B) Write a biographical sketch of صائب تبریزی.

OR

Assess the contribution of Perveen (پروین) to Persian poetry.

2. Translate any **one** of the following into English or Urdu :—

16

(الف) و خوابه کلان بیگ چند مرتبه رخصت کابل طلبید. که مزاج من بهوای هند موافق نیست. آ رخصت شود چندگاه در کابل آ شدم. و حضرت بجدائی خوابه اصلاً و قطعاً راضی نہ آ چون دید. کہ خوابه. یہ رمالعه دار. رخصت داد. و فرمود. کہ چون می روی تحفه و هدیه ہند را کہ از فتح سلطان ا. اہیم. آ افتادہ بوی نعمتین و ہمیشہ باو اہل حرم می خواہم فرستیم. ہمراہ. وی و مفصل نوشتہ می دہیم. از روی مفصل تقسیم و بگو کہ در ب. غ و دیوا نہ ہر کدام بیگمان سرار پ دہا و چادر ہا علاحدہ. آ. و معرکہ خوبی کردہ و سجدہ شکر حق سبحانہ بجا آور. کہ فتح کلی روی نمودہ. و از دختر سلطان ابوسعید میرزا ہفت بیگم آمدہ بود. گور شاد بیگم و فرخ جہان بیگم و. بیجہ سلطان بیگم و. بیجہ الجہال بیگم و (ب) آق بیگم و سلطان بخت، ونہ. سلطان خانم دختر تغائی پدشاہ سلطان محمود خان و محبت سلطان خانم دختر الاچہ خان تغائی خور حضرت پدشاہ بود. قصہ مختصر ہمہ بیگمان و خان نودوشش کس بود. بہمہ آنہا جای و جا گیر و مات خاطر خواہ تعیین کرد. آ.

3. Answer the following questions :—

(A) Translate the following into English or Urdu:—

12

(الف) چون خبر منادی کہ پدشاہ فرمودہ بود مردمان شہر و. یہ بشنید. د روز چندان متظلم. رگاہ آمد. کہ آن را احد و منہا دہ چون بہرام گور احوال خلق و بی رسمیا و بیداد ہا وستم وز. آ آن جملہ شنید. خوشستن گفت فساد این مرد بیش از آن می بینم در مملکت کہ نتوان گفت. و آن دلیری کہ او. آ او غلو ق. آ ای تعالی و. من کردہ آ. بیش از آن آ. کہ آ. یشہ در اورسد. در این کار ژرفتر. یہ نگاہ کرد.

(ب) تقریباً ہر دو آنہا یہ فکر، یہ سلیقہ و یہ اخلاق داشتند۔ کنون کمترین اختلاف یہ کوچکترین کوورت مابین آنہا رخ ادا بود۔ اینکہ یہ وز صبح در اداره بہ ہمایون تلفن زد کہ بہرام میرزا خودش را کشتہ۔ ہمایون همان سا در شکہ فت و بتا۔ سریلین رورفت۔ پرچہ سفیدی (را) کہ روی صورتش اداختہ بود و خون از پشت آن نشد کردہ بود آہستہ پس زد۔ مژہ ہای خون آلود، مغز سرا کہ روی بش ریختہ بود۔

OR

(ج) چو این سیا بہر ہمہ مفسدان از ملک بہرام بترسید، و ہر کہ را روش شغل فرمودہ بود ہمہ را معزول کرد۔ و دیر ان وجہ متصرفان را ل کرد۔ و چون این خبر ان پدشاہ رسید کہ قصد مملکت بہرام کردہ بود ہم از آ گشت، و از آن پشیمان شد۔ یہ نظرائف بخدمت فرستاد و عذر خوا۔ و بند گہا نمود و گفت: ایشہ من ہر عصیان ملک گذشتہ بود لیکن وز یہ ملک مرا این داث۔

(د) روزی یکی از خواہرات اللہ را خوا۔ و گفت: اللہ تود پیر شدہ ای و قوہ کار کردن اری۔ من ہم می خواہم از ہرات و م و آن غچہ کہ در بیرون شہر دارم بی صا می افتد۔ زی کہ از بس مردم خانہ فروختہ و رفتہ ا۔ مشتری نیست۔ آن را بتومی سپارم۔ بعد چہ شود۔ تو ہم عجلتہ سپان آن جابش و سپردہ ام از ملکی کہ در اطراف دارم۔ ای تو قلمہ نی۔ سا۔ تو نیز آن جابش۔ آ۔ عمر و گی و تلاش روزی مجبور شی۔

(B) Translate the following passage into Persian :-

4

Hafiz, a great poet of Persian language was born at Shiraz in Iran. His father died in his childhood. He was brought up by his mother. Hafiz started his career as a poet at young age. In the beginning he faced problem but gradually he made his place in the poetry. Very soon due to his unparalleled ability he left behind all the poets. Now the fact is that, at present Hafiz is regarded the greatest poet of Persian. His field is Ghazal.

OR

غا۔ مغلیہ عہد کے آ۔ ی۔ شاعر تصور کئے جاتے ہیں۔ ان کا تعلق عہد مغلیہ کے آ۔ ی۔ فرمانا و ابہادر شاہ ظفر کے دربار سے تھا۔ وہ خود بھی شاعر تھے۔ غا۔ نے۔ فارسی میں شعر کہنا شروع کیا تو میرزا عبدالقادر بیدل کی پیروی کرنی شروع کی۔ لیکن غا۔ نے جلد ہی محسوس کیا کہ ان کا یہ فیصلہ در۔ نہیں تھا۔ فارسی شاعری میں غا۔ کا اپنا مقام اور مرتبہ ہے۔ انھوں نے اردو زبان میں بھی اپنی شاعری کا جوہر دکھایا ہے لیکن وہ خود کو فارسی میں بہتر شاعر سمجھتے تھے۔

4. Answer the following questions :-

(A) Explain the following into English or Urdu :-

12

(الف) آن چه طراز د زبن ، آن چه نگار د قلم
آن همه حرف دغل ، وین همه نقش دغا
مبتدی و منتهی م هوایه ، ولی
مبتدین هرزه د، منتهیان ژاژ خا
نیست دماغی تہی از سر سودای تو
مغز فلاطون بسو : زین تق ماخولیا

(ب) شنیده ای که آسایش : رگان چیست
ای خاطر بیچارگان سودن
بکاخ دهر که آسایش ا : نیش
مقیم گشتن و دامان خود لودن
همی زعادت و کردار ز : کم کردن
ہمارہ . صفت و خوی نیک آفرودن

OR

(ج) پوازی کند چو : از کمان بخت
از سنگ خارہ خوردہ راز نہان ما
چون صبح در محبت خورشید صادقیم
این : ون کہ می رود از استخوان ما
: خصم را ز راہ تواضع کنیم دو :
بیرون : د ز تیر کجی را کمان ما

(د) تو از فروغ می : ب سرخ رہ : شدی
من از ہش خاری و سوزش جگری
مرا بملک حقیقت ہزار کس بخرد
پا کہ در دل کان دلی شدم گہری
قضا و حادثہ نقش من از میان نہرد
کدام قطرہ خون را بود چنین ہنری

(B) Define any **two** of the following and give example in Persian :—

4

۱۔ اداماج

۲۔ حسن تعلیل

۳۔ تجنیس قلب

۴۔ اشتقاق

5. Answer the following questions :—

16

(i) To which ruling dynasty مالمک طوسی was associated ?

(ii) By whom شاهی بیگ was killed ?

(iii) What did بهرام میرزا do ?

(iv) Write the birth place of پوین اعتصامی ?